

Uddannelsesprogram

Introduktionsuddannelse i Klinisk Farmakologi

Klinisk Farmakologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital

Målbeskrivelsen 2020

Godkendt den 25.03.2022 af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse

Indledning

Formålet med uddannelsesprogrammet er at beskrive, hvordan og hvornår målene, som er beskrevet i målbeskrivelsen for Klinisk Farmakologi, opnås i det daglige arbejde på Klinisk Farmakologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital. Desuden beskriver uddannelsesprogrammet, hvordan kompetencevurderingen af opnåede mål vil foregå i det daglige arbejde.

Programmet er opdelt svarende til den enhed, som indgår i uddannelsesforløbet, og følger tidsmæssigt opbygningen af uddannelsen. Det er beskrevet, hvilke kompetencer, der forventes opnået på ansættelsesstedet, ligesom det er skitseret, i hvilken rækkefølge de enkelte mål mest hensigtsmæssigt opnås.

Uddannelsesprogrammet beskriver således idealforløbet for netop denne uddannelsesstilling.

Samtidig udgør uddannelsesprogrammet en slags kontrakt mellem uddannelseslægen og afdelingen, som indgår i uddannelsesforløbet, idet såvel uddannelseslægen som afdelingen kan stille krav til hinanden, svarende til uddannelsesprogrammet.

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen:

<https://www.sst.dk/-/media/Viden/Uddannelse/Uddannelse-af-speciallaeger/Maalbeskrivelser/Klinisk-farmakologi/Klinisk-farmakoterapi/Maalbeskrivelse-Klinisk-Farmakologi-2020.ashx?la=da&hash=8D26BF8920E90266ABE08D79BD8AFF9DD5E3443F>

Forkortelser

AMU: Almenmedicinsk uddannelseskoordinator

AUH: Aarhus Universitetshospital

DRMM: Det Regionale Medicinudvalg i Midtjylland

DRRLV: Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse

DSAM: Dansk Selskab for Almen Medicin

DSIM: Dansk Selskab for Intern Medicin

DYNAMU: Den yngre almenmedicinske uddannelseskoordinator

KFA: Klinisk Farmakologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital

KFE: Klinisk Farmakologisk Enhed, Aalborg Universitetshospital

KV: Kompetencevurdering

PKL: Postgraduat Klinisk Lektor

RLK: Den Regionale Lægemiddelkomité

RMUK: Region Midtjyllands Uddannelses- og kursusadministration

TDM: Therapeutic Drug Monitoring

UAO: Uddannelsesansvarlig overlæge

UKO: Uddannelseskoordinerende overlæge

UKYL: Uddannelseskoordinerende yngre læge

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Forkortelser	2
Indholdsfortegnelse	3
Ansættelsessted / Uddannelsens opbygning.....	4
1. Ansættelse	5
1.1 Præsentation af afdelingen	5
1.1.1 Introduktion til afdelingen	5
1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen	6
1.1.3 Uddannelsesvejledning	6
1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse	6
1.2 Uddannelsesplanlægning	7
1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	7
Myndighedsbetjening	7
Patientnære team	8
Præcisionsmedicin	9
Toksikologi	10
Tværgående funktioner	10
Lægemiddelrådgivningen	10
1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse.....	11
1.4 Konferencer, undervisning og kurser	15
1.4.1 Undervisning	15
1.4.2 Kursusdeltagelse	15
1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage	16
1.6 Forskning og udvikling	16
1.7 Anbefalet litteratur	16
2. Evaluering af den lægelige videreuddannelse	17
2.1 Inspektorrappporter	17
2.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg	17
3. Nyttige kontakter	18
4. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse	19
4.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler	21
4.2 Generelt om godkendelse af kompetencer	22
4.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet	22

Ansættelsessted / Uddannelsens opbygning

Ansættelse:

Introduktionsstilling i klinisk farmakologi

Ansættelsessted:

Klinisk Farmakologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital

Victor Albeck Bygningen

Vennelyst Boulevard 4

Aarhus Universitet

8000 Aarhus C

Varighed:

Introduktionsstillingen er på 12 måneder.

Yderligere information findes på de efterfølgende sider.

1. Ansættelse

Klinisk Farmakologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital. 12 måneders ansættelse.

1.1 Præsentation af afdelingen

Klinisk Farmakologi er et tværgående speciale, som omfatter rådgivning og vejledning om lægemidler med det sigte at fremme rationel, sikker og økonomisk anvendelse af lægemidler på alle niveauer.

Klinisk Farmakologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, tilbyder denne rådgivning og vejledning for hospitalerne samt lægerne i primærsektoren i hele Region Midtjylland, og for funktionen Lægemiddelrådgivningen ligeledes Region Nordjylland. Vi har derudover et godt samarbejde med flere kommuner i Region Midtjylland.

Klinisk farmakologi bygger på kombinationen af vores kernekompetencer:

- Klinik
- Farmakologi
- Epidemiologi
- Sundhedsøkonomi
- Rationel Farmakoterapi

Organisatorisk er Klinisk Farmakologisk Afdeling en selvstændig afdeling på Aarhus Universitetshospital, og referer til hospitalsledelsen.

Klinisk Farmakologisk Afdeling, Aarhus Universitet bemannes af en ledende overlæge, en professor, en uddannelsesansvarlig overlæge, speciallæger, uddannelseslæger, Ph.d.-studerende, farmaceuter og administrativt personale.

Kerneopgaverne på Klinisk Farmakologisk Afdeling:

- Lægemiddelrådgivning i samarbejde med Klinisk Farmakologisk Enhed på AAUH.
- Bivirkningsmanager
- Specielle rådgivningsopgaver som f.eks. rådgivning om COVID-19 vaccination
- Ibrugtagningssager af dyr sygehusmedicin
- Opfølgning på implementering af vejledninger fra Medicinrådet og andre, stillingtagen til rationelt lægemiddelforbrug samt adhærence til behandlingsvejledninger.
- Medicingennemgang i primær- og sekundærsektoren
- Undervisning af sundhedspersonale, studerende m.fl. om farmakologiske emner
- Forskning i rationel farmakoterapi – herunder patientsikkerhed ved medicinsk behandling

Her finder du vores hjemmeside: [Klinisk Farmakologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital](#)

1.1.1 Introduktion til afdelingen

Alle nyansatte uddannelseslæger skal gennemføre et individuelt tilpasset introduktionsprogram, hvori indgår en grundig introduktion til de forskellige arbejdsområder i Klinisk Farmakologisk Afdeling og vores administrative systemer samt hospitalets "Fælles introduktion" og e-learningkurser. Deltagelse på Aarhus Universitetshospitals generelle introduktion for nyansatte er obligatorisk.

Introduktionsprogram og personalehåndbogen vil blive fremsendt inden ansættelsen påbegyndes.

Da der ikke forventes tidligere erfaring med specialet, påbegyndes arbejdet som forvagt først efter en grundig introduktion til arbejdsopgaverne.

1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

Afdelingens uddannelsessteam består af den uddannelsesansvarlige overlæge (UAO) og den uddannelseskoordinerende yngre læge (UKYL) i tæt samarbejde med afdelingsledelsen.

Hovedvejlederen er enten en speciallæge eller en læge i hoveduddannelse, der er udpeget af den uddannelsesansvarlige overlæge (UAO). Der vil være en tæt arbejdsmæssig relation mellem hovedvejleder og den der vejledes, således at der er mulighed for en nær og daglig kontakt mellem disse.

Der vil blive afsat tid til introduktionssamtale med hovedvejlederen i løbet af de første 4 uger af ansættelsen.

1.1.3 Uddannelsesvejledning

Den første version af uddannelsesplanen udfærdiges ved introduktionssamtalen og tager udgangspunkt i de kompetencer, der ligger i den første del af ansættelsen. Ved efterfølgende vejledersamtaler justeres planen for de kompetencer, der ligger senere i forløbet. Foruden udarbejdelse af den første version af uddannelsesplanen gennemgås evt. tidligere erfaring med specialet.

Ved den efterfølgende justeringssamtale - typisk 5-6 mdr. efter start - indgår justering af uddannelsesplanen og spørgsmål om trivsel. Uddannelseslægen er selv ansvarlig for at indkalde til disse møder og det næste møde kan med fordel aftales ved hver vejledersamtale. Yderligere samtaler kan arrangeres ved behov.

Ved den sidste samtale med hovedvejlederen, der ligger i den sidste måned af ansættelsen, kontrolleres det, at alle kompetencer er opnået. Uddannelseslægens 360 graders evaluering gennemgås. Desuden sikres, at uddannelseslægen evaluerer forløbet ved brug af evaluer.dk, og kommer med gode ideer til mulige uddannelsesforbedringer i afdelingen.

Det er hovedvejlederen, der afholder vejledersamtaler med den uddannelsessøgende læge og godkender kompetencerne på logbog.net. Der afholdes kvartalsvise vejledermøder for alle afdelingens hovedvejledere og kliniske vejledere med efterfølgende feedback til uddannelseslægen. Uddannelsesplaner registreres i RMUK. Ved tvivl om kompetenceopnåelse inddrages den uddannelsesansvarlige overlæge (UAO) i vurderingen. Det er den uddannelsesansvarlige overlæge, der godkender det tidsmæssige forløb.

Den enkelte uddannelseslæge er ansvarlig for at udarbejde og ajourføre den individuelle uddannelsesplan. Uddannelsesplanen bør ajourføres som minimum efter hver vejledersamtale med de aftaler, der er indgået om arbejdsopgaver, næste vejledermøde m.v.

Daglig vejledning kan gives af alle medarbejdere og det forventes, at den uddannelsessøgende læge selv er opsøgende for at få supervision af og feedback på sit arbejde. Det er kun en lægelige vejleder, der kan godkende kompetencer.

1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

Afdelingen i Region Midtjylland er organiseret i teams, som er inddelt efter afdelingens primære arbejdsområder. Der er 4 teams, hvori afdelingens fastansatte personale er fordelt. Introduktionslægerne roterer imellem de 4 teams, således at man er i hvert team 3 måneder ad gangen:

- Myndighedsbetjening
- Patientnære spor
- Præcisionsmedicin
- Toksikologi

Funktionen Lægemiddelrådgivning går på tværs af de fire teams, og uddannelseslægen vil indgå i denne i løbet af hele introduktionsstillingen.

Arbejdsfunktionerne vil blive nærmere beskrevet i punkt 1.2.1.

Ansættelse i uddannelsesstillingen er tilrettelagt som dagstjeneste uden vagt.

1.2 Uddannelsesplanlægning

Det praktiske arbejde er en forudsætning for kompetenceudviklingen, uanset opgavens art. Alt arbejde vil derfor også starte superviseret, men med et mål om gradvist øget selvstændighed. Det er dog i hele forløbet en vigtig forudsætning, at uddannelseslægen altid søger råd og vejledning ved mindste tvivl.

1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Myndighedsbetjening

Den Regionale Lægemiddelkomité (RLK)

RLK for Region Midtjylland dækker både primær- og sekundærsektor, herunder både de somatiske sygehuse og psykiatrien. Arbejdet i RLK understøttes løbende af KFA/KFE ved levering af monitorering og analyser på medicinrådet. Dette arbejde sker med afsæt i Analysegruppen (se nedenfor) på medicinrådet. RLK arbejder sammen med Regionshuset, KFA og Hospitalsapoteket om implementering af indsatser. Der er fire møder om året. En speciallæge fra KFA fungerer som næstformand og er medansvarlig for dagsordenen.

Komiteens overordnede formål er at:

- bidrage til at lægemidler anvendes ensartet og på et farmakologisk rationelt grundlag
- bidrage til at forbedre kontinuitet, kvalitet og sikkerhed i medicineringsprocessen
- overvåge udviklingen i regionens lægemiddelforbrug
- understøtte implementering af beslutninger fra Medicinrådet
- servicere regionen i spørgsmål om lægemidler og nedsætte arbejdsgrupper ved behov

Uddannelseslægen vil blive involveret i forberedelse af sagsfremstillinger til møder i Den Regionale Lægemiddelkomité og mødedeltagelse. De opgaver, som den uddannelsessøgende læge vil komme til at arbejde med spænder bredt jf. Den Regionale Lægemiddelkomité's overordnede formål. Ligeledes vil uddannelseslægen skulle deltage i indsamling og udarbejdelse af materiale til møderne. Der forventes mødedeltagelse, og der gives supervision af den på mødet tilstedeværende speciallæge.

Det Regionale Antibiotikaråd

Det Regionale Antibiotikaråd rådgiver om og monitorerer anvendelsen af antibiotika i Region Midtjylland. Der er repræsentanter fra bl.a. mikrobiologi, infektionsmedicin og klinisk farmakologi. Der er fast deltagelse af en speciallæge i Klinisk Farmakologi. Uddannelseslægen vil blive inviteret til møderne, hvor deltagelse forventes. Supervision vil blive givet af den tilstedeværende speciallæge.

Analyseområdet

Analyse og monitorering af medicin i primær- og sekundærsektoren sker i to opdelte grupper – hhv. analysegruppen for dyr hospitalsmedicin og rekommandationsgruppen, som håndterer primærsektoren. For begge områder gælder, at arbejdet er forankret i Regionshuset i Viborg. Der er et møde hver måned. Der er fast deltagelse af en speciallæge i Klinisk Farmakologi. Introduktionslægen vil blive inviteret til møderne, hvor deltagelse forventes. Uddannelseslægen kan i udvalgte tilfælde bidrage til udarbejdelse af materiale til møderne. Supervision vil blive givet af den tilstedeværende speciallæge.

Psykiatriens Lægemiddelkomité

Psykiatriens Lægemiddelkomité nedsættes af og refererer til hospitalsledelsen i psykiatrien i Region Midtjylland med primær forankring hos den lægefaglige direktør. Beslutninger truffet i Psykiatriens Lægemiddelkomité kan efterfølgende behandles i et andet forum, som afklares af formandskabet, fx Det

Tværfaglige Specialeråd i voksen- og børne-/ungdomspsykiatri eller RLK. Psykiatriens Lægemiddelkomité sikrer en ensartet og patientsikker brug af lægemidler i psykiatrien og bidrager til effektiv implementering af og opfølgning på behandlingsvejledninger samt bidrager som høringspart på relevante dokumenter. Lægemiddelkomitéen kan komme med anbefalinger og beslutninger på medicinområdet og følger udviklingen i medicinforbruget i psykiatrien og på de enkelte afdelinger. Der er møder 4 gange årligt, og der sidder en speciallæge med fra KFA. Introduktionslægen vil blive inviteret til møderne, hvor deltagelse forventes. Uddannelseslægen kan i udvalgte tilfælde bidrage til udarbejdelse af materiale til møderne. Supervision vil blive givet af den tilstedeværende speciallæge.

Tværrregionalt Forum for Koordination af Medicin

Dette forum er etableret med henblik på at sikre, at ny, eksperimentel medicin samt genuint ny medicin tages i brug på baggrund af en grundig faglig vurdering af lægemidternes effekt og de foreliggende studier. Det tværrregionale forum for koordination af medicin vejleder og yder gensidig rådgivning om ibrugtagning og anvendelse af medicin på tværs af regionerne.

Forummet har følgende opgaver:

- Vidende om de regionale lægemiddelkomiteers vurdering og regionernes ibrugtagning af eksperimentel og genuint ny medicin
- Følge regionernes ibrugtagning og anvendelse af lægemidler/indikationer, som ikke er anbefalet som standardbehandling (med afsæt i eksisterende data)
- Vidende omkring øvrige centrale problemstillinger inden for lægemiddelanvendelse

Der afholdes som udgangspunkt 4 møder om året, men med sagsbehandling og opfølgning mellem møderne. Uddannelseslægen vil kunne blive involveret i indsamling og forberedelse af materiale, der skal behandles i Det Tværrregionale Forum for Koordination af Medicin. Supervision gives af den tilstedeværende speciallæge.

Medicinudvalget, AUH

Medicinudvalget skal sikre en rationel lægemiddelanvendelse med fokus på høj kvalitet i patientbehandlingen samt omkostningsbevidsthed. Formålet gælder internt på AUH og i overgangen til primærsektoren. KFA sidder i Medicinudvalget på AUH og er medansvarlig for dagsordenen. Der er 4 møder om året. Uddannelseslægen vil kunne blive involveret i indsamling og forberedelse af materiale, der skal behandles på Medicinudvalget. Supervision gives af den tilstedeværende speciallæge.

Patientnære team

Medicingennemgang / Psykiatrikonference

Medicingennemgang er en struktureret og kritisk gennemgang af patientens samlede lægemiddelbehandling, hvor formålet er at optimere lægemiddelbehandlingen for den enkelte patient. Klinisk Farmakologisk Afdeling tilbyder medicingennemgang i både primær og sekundærsektoren. Henvendelserne fra lægerne kan komme via lægemiddelrådgivningen, som en henvisning eller telefonisk. Uddannelseslægen vil skulle indhente baggrundsoplysninger og udarbejde et forslag til svar under supervision af en speciallæge.

Derudover har Klinisk Farmakologisk Afdeling formaliserede samarbejdsaftaler med psykiatrien i Region Midtjylland, hvor:

- 1) Afdelingen løbende deltager i kliniske konferencer på alle regionens psykiatriske afdelinger, hvor konkrete problematiske patientforløb diskuteres mhp. optimering af lægemiddelbehandlingen, foruden at der laves medicingennemgange på konkrete ambulante patienter efter anvisning.

- 2) Afdelingen løbende afholder undervisning for læger ansat i psykiatrien. Fx i medicingennemgang og emner relateret hertil samt i farmakologiske problematikker med relevans for psykiatrien. De problemer, som speciallægen bliver bekendt med på én psykiatrisk afdeling, videreformidles desuden til de øvrige afdelinger mhp. at optimere patientbehandlingen og videns dele på tværs af regionens psykiatriske afdelinger.

KFA yder derudover rådgivning ved konkrete, kliniske problemstillinger og bistår i øvrigt med udarbejdelse af retningslinjer og e-learning.

Uddannelseslægen vil deltage i udarbejdelse af medicingennemgange og efterfølgende, sammen med speciallægen/H-lægen, kunne deltage på de relevante konferencer og møder. Arbejdsopgaverne er superviseret af speciallæge/H-læge.

Psyko-obstetrisk tværfaglig konference med obstetrik og psykiatri

Der afholdes tværfaglige konferencer på AUH og i Regionshospitalet Vest, hvor sårbare gravide gennemgås for polyfarmaci-problematikker. Der er her fokus på uhensigtsmæssig medicinering i graviditet eller ifm. amning. På møderne drøftes en eller flere patienters konkrete medicinering, og ved behov kan der være affødte opgaver, som tages med hjem til afdelingen og løses. Efterfølgende fremsendes svar. Der er møde hver 3. torsdag/hver anden måned afhængig af afdelingen. Uddannelseslægen forventes at deltage til konferencerne, og forventes at bidrage til løsning af de opgaver, der hjemtages efter konferencerne. Supervision gives af den tilstedeværende speciallæge.

Præcisionsmedicin

Ibrugtagning af dyr sygehusmedicin

Med henblik på at opnå en mere ensartet og fagligt funderet tilgang til ibrugtagning af genuint nye lægemidler, særligt dyre analoge lægemidler og nye eksperimentelle lægemidler til enkelt patienter udarbejder afdelingen uvildige vurderinger til brug for hospitalsledelsens accept eller afvisning af ibrugtagning.

Uddannelseslægen vil gennemgå ansøgningen fra afdelingen med henblik på evidens og lave et oplæg til beslutningstagen under tæt supervision af en speciallæge/H-læge.

Det Regionale Medicinudvalg i Midtjylland (DRMM)

DRMM træffer beslutninger om brug af dyr medicin til enkeltpatienter i særlige situationer. Udvalget skal afveje forventninger til effekt af behandling i forhold til økonomi, foruden at tværregionale hensyn skal tages i betragtning. I udvalget sidder 3 lægefaglige direktører, en farmaceut og en speciallæge i klinisk farmakologi. Der er møde ca. hver tredje uge. Hvis en uddannelseslæge har været involveret i en sagsfremstilling til mødet, vil uddannelseslægen blive inviteret med til mødet. Supervision gives af den tilstedeværende speciallæge.

Anvendelse af off-label medicin

Alle afdelinger må tage medicin i brug, som koster mindre end 50.000 kr. om måneden, til behandling uden for indikation uden at ansøge om det, hvis de én gang i kvartalet indsender en oversigt til KFA over de patienter, som er sat i behandling, og hvilket lægemiddel de er sat i behandling med. KFA gennemgår løbende evidensen i form af stikprøver på listen. For AUH gælder, at Medicinudvalget til hvert møde godkender anvendelsen.

Særligt for Kræftområdet på AUH gælder, at der er nedsat en gruppe bestående af KFA og varierende repræsentanter fra Kræftafdelingen og Blodsygdomme, som mødes en gang i kvartalet og diskuterer

udvalgte patientcases ift. enten opstart af behandling eller opfølgning af effekt. Referat fra møderne forelægges Medicinudvalget, AUH til godkendelse.

Uddannelseslægen vil blive involveret i såvel sagsfremstillinger til møderne som deltagelse til møderne. Supervision gives af den tilstedeværende speciallæge.

Toksikologi

Bivirkningsmanager

Klinisk Farmakologisk Afdeling har en bivirkningsmanager, som hospitalslæger i Region Midtjylland kan benytte, når de skal indberette formodede lægemiddelbivirkninger. Hospitalslægen skal blot oplyse patient-id, mistænkt lægemiddel og bivirkning til bivirkningsmanageren samt efterfølgende skrive i journalen, at indberetningen videregives til bivirkningsmanageren.

Bivirkningsmanageren varetages af uddannelseslæger i Præcisionsmedicin og Toksikologi, og henvendelser kommer typisk via en mail i funktionspostkassen eller via EPJ, men telefoniske henvendelser vil også kunne forekomme.

Bivirkningsmanageren er ansvarlig for at indsamle de relevante oplysninger og den manuelle indtastning på Lægemiddelstyrelsens hjemmeside. Opfølgende spørgsmål fra Lægemiddelstyrelsen kan forekomme, og Bivirkningsmanageren vil da være behjælpelig med at besvare dem. Der vil være ad hoc præsentationer af bivirkningsdata for afdelinger i Region Midtjylland eller for Den Regionale Lægemiddelkomité samt udarbejdelse af nyhedsbreve med bivirkningsinformation til hospitalerne i Region Midtjylland.

Uddannelseslægen kan blive inddraget i disse opgaver under supervision af den ansvarlige speciallæge.

Retsmedicinsk Institut

Der er etableret et formaliseret samarbejde mellem KFA og Retsmedicinsk Institut, Afdelingen for Retskemi, hvor en speciallæge i klinisk farmakologi hjælper med at foretage toksikologiske vurderinger. Det drejer sig primært om vurdering af post-mortem analyser af lægemidler, rusmidler og giftstoffer i forskelligt materiale (fx ekstremitetsblod, øjenvæske, lever, maveindhold, urin, effekter osv.) mhp. afklaring af, om toksicitet var årsag til dødsfaldet. KFA yder i særdeleshed bistand i forbindelse med retsmedicinske obduktioner, men også andre sager, som har retslig interesse (trafikskader, vold, voldtægt), kan afdelingen bistå med vurderinger af. Det er muligt at komme på besøg på Institut for Retsmedicin og få indblik i speciallægens opgaver.

Tværgående funktioner

Lægemiddelrådgivningen

Lægemiddelrådgivningen tilbyder alle læger i Region Midt- og Nordjylland rådgivning vedrørende lægemidler (f.eks. interaktioner, bivirkninger, valg af lægemiddel, TDM, brug af lægemidler ved graviditet og amning) på baggrund af konkrete problemstillinger og kan kontaktes på telefon, mail eller via EPJ alle hverdage fra 8.00-15.00.

Klinisk Farmakologisk Afdeling, Aarhus & Klinisk Farmakologisk Enhed, Aalborg, er ansvarlige for, i fællesskab, at besvare disse mange forskelligartede henvendelser.

De skriftlige besvarelser udarbejdes primært af den uddannelseslæge, som passer vagttelefonen den pågældende dag. Ved mange henvendelser på samme dag, er det muligt at få hjælp af en anden uddannelseslæge i afdelingen.

På baggrund af litteraturgennemgang/databasesøgninger udarbejdes og fremsendes dokumenterede, skriftlige besvarelser inden for få dage. I akutte situationer kan der dog være behov for hastebesvarelser. Dagen efter, at henvendelsen er modtaget, fremlægger uddannelseslægen problemstillingen/casen på den fælles morgenkonference, hvor begge de klinisk farmakologiske afdelinger deltager.

Alle svar konfereres med og superviseres af bagvagten (speciallæge eller sidste års HU-læge) før, der afgives et svar.

Undervisning

Afdelingens primære kerneopgaver inden for undervisning vedrører medicinstuderende på kandidatdelen. Al undervisning i klinisk farmakologi (fraset psykiatri på 10. semester) er nu samlet på 12. semester. Desuden afholder afdelingen postgraduate HU-kurser i klinisk farmakologi samt HU-kurser for intern medicinere (DSIM) og almen medicin (DSAM) i rationel farmakoterapi. Derudover er der en stor del ad hoc undervisning af fx tandlægestuderende, medicinstuderende på bachelordelen, læger, sygeplejersker og andet sundhedsfagligt personale.

Uddannelseslægen vil skulle påtage sig ovennævnte eksterne undervisningsopgaver, der kræver indsamling og bearbejdning af farmakologisk viden/data og efterfølgende præsentation heraf.

Det forventes, at uddannelseslægen præsenterer et/flere videnskabelige spørgsmål i "Ugens case" (fra Lægemedelrådgivningen) samt i "Journal Club" med henblik på styrkelse af sin videnskabelige forståelse og formidlingsevne.

Forskning

Forskning bør være en vigtig hjørnesteen i klinisk farmakologi. Har man allerede været involveret i forskningsprojekter er der mulighed for - i et vist omfang - at integrere dette i introstillingen. Dette vil dog altid komme efter afdelingens driftsopgaver er løst. Da klinisk farmakologi favner på tværs af mange specialer, kan de fleste faginteresser være relevante for specialet. Hvis man har interesse i det, kan man få mulighed for at få indsigt i laboratoriearbejde. Vores forskningsaktivitet er så vidt muligt tværfaglig og vil oftest foregå i et tæt samarbejde med andre afdelinger.

Der vil ofte være mulighed for at få skrevet en publikation under I-stillingen. Det kræver dog, at man selv er ihærdig, kommer relativt hurtigt i gang og tager initiativ til at få skrevet. Det vil typisk være en kasuistik, som omhandler en af vores forespørgsler, et forgiftningstilfælde fra Retsmedicinsk Institut eller en oversigt.

1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Klinisk Farmakologi er et tværgående speciale, som omfatter rådgivning og vejledning om lægemidler med det sigte at fremme rationel, sikker og økonomisk anvendelse af lægemidler på alle niveauer. Dette er den primære årsag til, at klinisk farmakologi er et videnstungt og bredt speciale, hvor kompetenceniveauet typisk udvikles løbende under hele ansættelsesforløbet.

Nedenfor er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i ansættelsen. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen, findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Tabellen / figuren nedenfor giver et overblik.

Nr	Kompetence	Konkretisering af kompetence (inklusive lægeroller)	Arbejdsfunktioner (fra afsnit 1.2.1) som bidrager til erhvervelse af kompetencen	Læringsstrategier, anbefalede	Kompetencevurderingsmetode(r), obligatorisk(e)	Forventet kompetenceopnåelse i måneder
1	Kunne angive relevante forslag til rådgivning i generelle og specifikke, lægemiddelrelaterede, sundhedsfaglige problemstillinger	Herunder vurdering af forhold vedrørende <ul style="list-style-type: none"> • farmakodynamik • farmakokinetik • lægemiddelmetabolisme • lægemiddelinteraktioner • særlige patientpopulationer • medicingennemgang <p><i>Medicinsk ekspert/lægefaglig, kommunikator, samarbejder, Sundhedsfremmer</i></p>	Lægemiddelrådgivningen (forvagt) og præsentation på konference Bivirkningsmanager Medicingennemgang	<ul style="list-style-type: none"> • Mesterlære • Opgave • Videnformidling 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencekort I-01 og/eller • Casebaseret diskussion 	Kompetenceniveau udvikles i hele ansættelsesforløbet. 8 – 12 mdr.
2	Kunne indsamle relevante, kliniske oplysninger til brug for lægemiddelrådgivning	Herunder <ul style="list-style-type: none"> • kunne indsamle kliniske oplysninger og litteratur med henblik på belysning af en konkret, klinisk problemstilling • efter konference med bagvagt/speciallæge kunne anvende sin kliniske, lægefaglige baggrund til at konkretisere problemstillingen <p><i>Medicinsk ekspert/lægefaglig, kommunikator, sundhedsfremmer, akademiker/forsker/underviser</i></p>	Lægemiddelrådgivningen (forvagt) Myndighedsbetjening	<ul style="list-style-type: none"> • Mesterlære • Opgave 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencekort I-02 og/eller • Casebaseret diskussion og/eller • 360-graders feedback 	Kompetenceniveau udvikles i hele ansættelsesforløbet 8 – 12 mdr.
3	Kende til indikationer for og fortolkning af lægemiddelkoncentrationsmålinger (TDM)	Herunder <ul style="list-style-type: none"> • efter konference med bagvagt/speciallæge kunne rådgive og vejlede om brugen af lægemiddelkoncentrationsmålinger <p><i>Medicinsk ekspert/lægefaglig, kommunikator, samarbejder</i></p>	Lægemiddelrådgivningen (forvagt) og præsentation på konference	<ul style="list-style-type: none"> • Mesterlære • Opgave • Videnformidling 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencekort I-03 og/eller • Casebaseret diskussion 	6 – 9 mdr.
4	Kende til potentielle lægemiddelforgiftninger og håndtering af disse	Herunder <ul style="list-style-type: none"> • kende til videnskilder på det toksikologiske område • kunne henvise til rette instans (f.eks. Giftlinjen) <p><i>Medicinsk ekspert/lægefaglig, kommunikator, samarbejder</i></p>	Lægemiddelrådgivningen (forvagt) og præsentation på konference	<ul style="list-style-type: none"> • Mesterlære • Opgave • Videnformidling 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencekort I-04 og/eller • Casebaseret diskussion 	Kompetenceniveau udvikles i hele ansættelsesforløbet. 8 – 12 mdr.
5	Kunne bidrage til tværfaglige, problemorienterede, terapeutiske konferencer	Herunder komme med indlæg, f.eks. farmakologisk stuegang/ambulatorie, lægemiddelkomitémøder, fælleskonferencer m.m. <i>Medicinsk ekspert/lægefaglig, kommunikator, samarbejder, professionel</i>	Lægemiddelrådgivningens daglige konference	<ul style="list-style-type: none"> • Mesterlære • Opgave 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencekort I-05 og/eller 	Kompetenceniveau udvikles i hele ansættelsesforløbet.

			Deltagelse i møder relateret til myndighedsbetjeningsopgaver Deltagelse i kliniske konferencer		<ul style="list-style-type: none"> • Casebaseret diskussion og/eller • Direkte observation 	6 – 12 mdr.
6	Kunne etablere og udvikle gode samarbejdsrelationer under gensidig respekt	<p>Herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunikere passende i arbejdsrelaterede sammenhænge • Bidrage til et godt samarbejds-klima på arbejdsstedet <p><i>Kommunikator, samarbejder, professionel, leder/administrator/organisator</i></p>	Alle arbejdsfunktioner	<ul style="list-style-type: none"> • Mesterlære 	<ul style="list-style-type: none"> • 360-graders feedback 	9 mdr.
7	Kunne bidrage til formuleringen af et videnskabeligt spørgsmål	<p>Herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • udarbejde en projektbeskrivelse til besvarelse af et videnskabeligt spørgsmål • redegøre for relevante etiske overvejelser i forbindelse med den videnskabelige undersøgelse <p><i>Akademiker/forsker/underviser, medicinsk ekspert/lægefaglig, kommunikator, sundhedsfremmer</i></p>	Undervisning/formidling (Journal Club)	<ul style="list-style-type: none"> • Mesterlære • Opgave • Videnformidling 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencekort I-07 og/eller • Casebaseret diskussion 	9 – 12 mdr.
8	Kunne formidle indsamlet viden til kolleger, studerende, andet sundhedspersonale og øvrige samarbejdspartnere	<p>Herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne varetage undervisning på basalt niveau • efter konference med bagvagt/speciallæge kunne formulere skriftlige svar og koncist formidle essensen af disse mundligt <p><i>Akademiker/forsker/underviser, kommunikator, samarbejder, professionel</i></p>	<p>Undervisning/formidling (Forskellige faggrupper)</p> <p>Præsentation på møder og kliniske konferencer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mesterlære • Opgave • Videnformidling 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencekort I-08 og/eller • Casebaseret diskussion og/eller • 360-graders feedback 	<p>Kompetenceniveau udvikles i hele ansættelsesforløbet.</p> <p>6 – 12 mdr.</p>
9	Have udarbejdet en evidensbaseret medicinopgave (EBM)	<ul style="list-style-type: none"> • Definere en problemstilling • Foretage en litteratursøgning mhp. at belyse problemstillingen • Udarbejde et skriftligt produkt til besvarelse af problemstillingen, f.eks. en videnskabelig artikel • Fremlægge opgaven mundtligt, f.eks. ved intern undervisning på afdelingen <p><i>Akademiker/forsker/underviser, medicinsk ekspert/lægefaglig, kommunikator professionel</i></p>	<p>Undervisning/formidling</p> <p>Journal Club</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Selvstudium • Opgave • Videnformidling 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencekort I-09 	9 – 12 mdr.

10	Kunne bidrage relevant til kritisk vurdering af medicinsk litteratur	<p>Herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne foretage en kritisk litteratursøgning • kende til forskellige typer af bias og confounding • kende til forskellige typer af videnskabelige studier og disses styrker og begrænsninger • kende til basal biostatistisk databehandling • vurdere generaliserbarhed <p><i>Akademiker/forsker/underviser, medicinsk ekspert/lægefaglig</i></p>	Lægemedlerådgivningen (forvagt)	<ul style="list-style-type: none"> • Mesterlære • Opgave • Selvstudium • Videnformidling 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencekort I-10 og/eller • Casebaseret diskussion 	Kompetenceniveau udvikles i hele ansættelsesforløbet. 8 – 12 mdr.
11	Kunne udnytte og prioritere egne ressourcer	<p>Herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • tage ansvar for egen læring • varetage planlægning af egen tid og egne arbejdsopgaver <p><i>Leder/administrator/organisator, samarbejder, professionel</i></p>	Alle arbejdsfunktioner	<ul style="list-style-type: none"> • Mesterlære • Selvstudium • Kursus 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencekort I-11 og/eller • Casebaseret diskussion og/eller • 360-graders feedback 	9 mdr.
12	Kunne bidrage til rådgivning af beslutningstagere i sundhedsvæsenet i lægemiddelrelaterede problemstillinger	<p>Herunder f.eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> • deltage i udfærdigelse af hørings svar til politikere, sundhedsvidenskabelige faggrupper eller andre fora • have opgaver under supervision i lægemiddelkomitéarbejde m.m. <p><i>Medicinsk ekspert/lægefaglig, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, leder/administrator/organisator</i></p>	Myndighedsbetjening	<ul style="list-style-type: none"> • Mesterlære • Opgave • Videnformidling 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencekort I-12 og/eller • Casebaseret diskussion 	Kompetenceniveau udvikles i hele ansættelsesforløbet. 8 – 12 mdr.
13	Have kendskab til lægemiddellovgivning en	<p>Herunder bl.a. kende til overordnede indhold af love omhandlende</p> <ul style="list-style-type: none"> • godkendelse, markedsføring og ordination af lægemidler • medicintilskud • journalføring • bivirkningsindberetning m.m. <p><i>Medicinsk ekspert/lægefaglig Leder/administrator/organisator</i></p>	Lægemedlerådgivningen (forvagt) Bivirkningsmanager	<ul style="list-style-type: none"> • Mesterlære • Selvstudium • Videnformidling 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencekort I-13 og/eller • Casebaseret diskussion 	6 mdr.
14	Have kendskab til den lokale og nationale, administrative struktur for lægemiddelområdet	<p>Herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lægemedelkomiteer • Medicinrådet eller lignende nationale råd • Medicintilskudsnævnet • Lægemedelstyrelsen • Sundhedsstyrelsen m.m. <p><i>Leder/administrator/organisator</i></p>	Myndighedsbetjening	<ul style="list-style-type: none"> • Mesterlære • Selvstudium 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencekort I-14 og/eller • Casebaseret diskussion 	Kompetenceniveau udvikles i hele ansættelsesforløbet. 6 – 12 mdr.

1.4 Konferencer, undervisning og kurser

Nedenfor er kort skitseret, hvilke konferencer uddannelseslægen forventes at deltage i samt den forventede læring.

	Indhold	Hyppighed	Deltagere	Læring
Lægemiddel-rådgivnings-konference	Diskussion af indkomne og udgående henvendelser til lægemiddelrådgivningen.	Alle hverdage Kl. 8:30	Konferencen afholdes sammen med Klinisk Farmakologisk Enhed i Aalborg. Alle læger deltager.	Præsentation og diskussion af patient cases. Mødeledelse.
Tirsdagsundervisning	Intern eller ekstern undervisning eller Journal Club	Alle tirsdage Kl. 9:15-10.00	Alle uddannelseslæger i Aarhus og Aalborg.	Systematisk gennemgang af kliniske studier. Faglig viden om relevante emner Diskussion af patient cases
Yngre Lægemøder	TR-relaterede problemstillinger	1 gang i kvartalet	Alle afdelingens Yngre Læger	Viden, diskussion og sparring
Andet*				

* Faste møder i eks. Den Regionale Lægemiddelkomité, Medicinudvalget AUH, psykiatrikonferencer, tværfaglig konference om sårbare gravide etc. er beskrevet under de respektive arbejdsopgaver.

1.4.1 Undervisning

Se venligst under punkt 1.2.1

1.4.2 Kursusdeltagelse

Det forventes, at uddannelseslægen deltager i det obligatoriske generelle kursus i vejledning, medmindre uddannelseslægen har gennemført kurset i en tidligere ansættelse.

Kurstitel	Placering	Varighed	Tilmelding
Vejledningskursus	2 halvår	2 + 1 dag (eksternat)	Egen tilmelding, læs mere her: https://www.videreuddannelsen-nord.dk/introduktionsuddannelse/obligatoriske-kurser-introduktionsuddannelsen/vejledningskursus/

Afdelingen giver tjenestefrihed med løn, men det påhviler uddannelseslægen at give afdelingen besked (ledende overlæge) om kursets placering tidligst muligt. Uddannelseslægen skal selv tilmelde sig kurset.

Vær opmærksom på at der kan være lang venteliste til nogle kurser, hvorfor tilmelding bør ske hurtigst muligt.

Der er mulighed for i mindre omfang at deltage i andre kurser. Deltagelse i øvrige relevante kurser og konferencer/kongresser behandles imødekomende af den ledende overlæge.

Det er fast procedure i forbindelse med deltagelse i kurser at uddannelseslægen sammen med hovedvejleder udarbejder mål for deltagelse i kurset og at uddannelseslægen efter kursusdeltagelse orienterer alle læger i afdelingen om kursusudbyttet (se under undervisning).

1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage

Der er mulighed for et fokuseret ophold og evt. uddannelsesdage, såfremt disse vil kunne udgøre et uddannelseselement til opnåelse af kompetencer.

Uddannelseslægen forventes selv at tage initiativ hertil og drøfte det med sin vejleder.

1.6 Forskning og udvikling

Se venligst under punkt 1.2.1

1.7 Anbefalet litteratur

Da klinisk farmakologi er et videnstungt speciale indgår der i flere af uddannelseslægens kompetencer, elementer der kræver selvstudier og fordybelse, er det vigtigt, at uddannelseslægen har nem og hurtig adgang til relevant viden og litteratur.

Klinisk Farmakologisk Afdeling har oprettet et site på SharePoint, hvor relevant litteratur og links forefindes.

På kontoret findes desuden et lille bibliotek med forskellige lærebøger.

2. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Uddannelseslægers evalueringer af afdelingen ses på www.evaluer.dk – ligesom seneste inspektorrapport kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside ([Link](#)).

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse (DRRLV) skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse¹). Derfor følger DRRLV løbende uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne, ligesom inspektorrapporter altid dagsordensættes på møder i DRRLV.

Kvaliteten i den lægelige videreuddannelse følges endvidere af de postgraduate kliniske lektorer og i de specialespecifikke uddannelsesudvalg (se nedenfor), og på de enkelte hospitaler, samt på den enkelte afdeling.

Alle uddannelseslæger skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedets uddannelsesmiljø og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via www.evaluer.dk, som den yngre læge kan tilgå fra den elektroniske logbog.

Uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne offentliggøres på www.evaluer.dk. Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling. Uddannelsesansvarlige overlæger har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointeevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

2.1 Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen² er ansvarlig for inspektorordningen og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger med jævne mellemrum, samt udsender rapporter fra inspektorenes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspektorrapporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor (PKL) i de enkelte specialer følger op på inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med hospitalsledelsen / Klinikindehaveren, ledelsen på afdelingen og UAO, samt for hospitalerne de uddannelseskoordinerende overlæger.

2.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg

Uddannelsesudvalgene for de enkelte specialer har til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder i Videreuddannelsesregionen, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse på alle uddannelsessteder for specialet. Uddannelsesudvalgene bør derfor løbende drøfte de enkelte afdelingers evalueringer og inspektorrapporter og følge op på disse via PKL i specialet, som også informerer DRRLV. I langt de fleste specialespecifikke uddannelsesudvalg er yngre læger repræsenteret ved afdelingernes uddannelseskoordinerende yngre læge

¹ www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11069

² <https://www.sst.dk/da/Opgaver/Sundhedsvaesen/Uddannelse/Laeger/Inspektorordning>

3. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæge

Der henvises til oversigt over medarbejdere på vores hjemmeside: [Medarbejdere](#)

Postgraduat klinisk lektor for denne uddannelse

Oversigt findes på [hjemmesiden](#) for Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet.

Specialeselskabets hjemmeside

[Præsentation af DSKF \(kliniskfarmakologi.dk\)](#)

Sundhedsstyrelsen

www.sst.dk - Den lægelige videreuddannelse

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Andre

Lægeforeningens karriererådgivning [Karrierecoaching](#)

Karriereværket https://www.laeger.dk/sites/default/files/karrierevaerket_1.pdf

4. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse

Navn og forkortelse	Ansvar	Opgaver
Lægefaglig direktør	Har det overordnede ansvarlig for den lægelige videreuddannelse på hospitalet	
UKO - Uddannelseskoordinerende overlæge	Har ansvar for den lægelige videreuddannelse på hospitalet	På alle hospitaler i Videreuddannelsesregion Nord er det i praksis den/de uddannelseskoordinerende overlæger, som varetager udvikling og drift af den lægelige videreuddannelse i samarbejde med den lægefaglige direktør, center- og afdelingsledelserne og de uddannelsesansvarlige overlæger (UAO) og uddannelseskoordinerende yngre læger (UKYL).
Center- /afdelingsledelse	Er ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen	Afdelingsledelserne sikrer i samarbejde med UAO rammerne for den lægelige videreuddannelse på afdelingen.
UAO – uddannelsesansvarlig overlæge	Er leder af den lægelige videreuddannelse i afdelingen	<p>UAO sikrer i samarbejde med afdelingsledelsen og afdelingens UKYL rammerne for gennemførelse og evaluering af de uddannelsesforløb, som afdelingen tilbyder.</p> <p>UAO skitserer en overordnet plan for hvilke arbejdsfunktioner uddannelseslægen skal varetage for at opnå de kompetencer, som er planlagt opnået i uddannelsesforløbet på den pågældende afdeling og hvordan uddannelseslægen skal rotere mellem afdelingens afsnit eller teams. Denne plan er en del af uddannelsesprogrammet. I dagligdagen er det ofte skemalægger, der lægger arbejdsplanen.</p> <p>UAO skal sikre, at der tilbydes den fornødne oplæring og supervision samt kompetencevurdering i afdelingen. UAO udpeger de speciallæger og uddannelseslæger, som skal fungere som hovedvejledere. Som overordnet ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen skal UAO holdes orienteret om alle uddannelsesforløb, ligesom UAO skal godkende alle individuelle uddannelsesplaner. UAO beslutter, hvem</p>

		der kan kompetencevurdere hvilke kompetencer (uddelegerer). UAO har ansvar for at alle aftaler dokumenteres skriftligt, herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne.
AMU – almenmedicinsk uddannelseskoordinator	Vedligeholder oversigten over de uddannelsesgivende almene praksis i videreuddannelsesregionen, og fordeler de uddannelsessøgende læger heri.	Deltager i ansættelsesudvalget og er bindeled til de uddannelsesgivende almenpraksis'er, indenfor et geografisk område. Rådgiver de uddannelsessøgende læger indenfor eget område. Der er 8 AMU'er i Region Midtjylland og 4 i Region Nordjylland
Tutor	I praksis er tutorlægen ansvarlig for den lægelige videreuddannelse. Dette gælder for både almen praksis og speciallægepraksis.	Tutorlægen sikrer rammerne for gennemførelse og evaluering af de uddannelsesforløb, som afdelingen tilbyder. Tutorlægen fungerer som uddannelsesansvarlig overlæge og hovedvejleder for uddannelseslægen. Tutorlægen planlægger i samarbejde med uddannelseslægen, hvilke arbejdsfunktioner uddannelseslægen skal varetage for at opnå de kompetencer, der er beskrevet i uddannelsesprogrammet for den aktuelle ansættelse. Tutorlægen er ansvarlig for, at den fornødne oplæring, supervision og kompetencevurdering foregår. Tutorlægen har ansvar for at alle aftaler dokumenteres skriftligt, herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne Klinikindehaveren har ansvar for at alle aftaler dokumenteres skriftligt, herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne.
Hovedvejleder	Har ansvar for at den enkelte uddannelseslæge får den tilstrækkelige og nødvendige vejledning i uddannelsesforløbet	Hovedvejleder er ansvarlig for den enkelte uddannelseslæges forløb – herunder afholde vejledersamtaler og sikre, at der udarbejdes individuelle uddannelsesplaner i samarbejde med uddannelseslægen. Hovedvejleder skal sikre at uddannelseslægen får karrierevejledning. Den individuelle uddannelsesplan beskriver hvad den enkelte uddannelseslæge skal fokusere på i den periode planen er lavet for.
Klinisk vejleder	Alle læger i afdelingen	Alle læger kan fungere som kliniske vejledere i den daglige oplæring og supervision. Kliniske vejledere, der er et uddannelsesstrin højere end

		uddannelseslægen kan efter delegation fra UAO vurdere gennemføre kompetencevurdering.
UKYL – uddannelseskoordinerende yngre læge		UKYL'en samarbejder tæt med den uddannelsesansvarlige overlæge om at sikre og udvikle uddannelsen på afdelingen.
PKL – postgraduat klinisk lektor	Fagligt ansvar for at uddannelsen lever op til målbeskrivelsens krav indenfor videreuddannelsesregionen	<p>Der er ansat postgraduate kliniske lektorer (PKL) i alle specialer, for Klinisk Basisuddannelse og uddannelsen i akutafdelinger, samt enkelte tværgående PKL'er. PKL'ernes opgaver er at sikre kvaliteten af uddannelsen i pågældende speciale/ område, samt at sikre den pædagogiske udvikling i videreuddannelsen.</p> <p>PKL har således formidlende og rådgivende funktion. Det er samtidig PKL'erne, der sammen med de uddannelsesansvarlige overlæger i videreuddannelsesregionen sammensætter uddannelsesforløb og PKL er ansvarlig for at der findes opdaterede uddannelsesprogrammer.</p> <p>PKL rådgiver i sager, hvor der søges merit.</p> <p>Endelig vil PKL i et vist omfang blive inddraget i uhensigtsmæssige uddannelsesforløb, ligesom PKL inddrages når kvaliteten af videreuddannelsen i en afdeling ikke lever op til kravene (f eks efter et inspektorbesøg – se afsnittet "Evaluering af den lægelige videreuddannelse").</p>
DYNAMU		Deltager i ansættelsesudvalget i specialet og hjælper AMU og PKL med at afholde kurser og rådgive de uddannelsessøgende læger

4.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler

Alle uddannelsessøgende læger tildeles en hovedvejleder / tutorlæge. Uddannelseslægen og hovedvejleder / tutorlægen er ansvarlige for at gennemføre introduktionssamtale, en eller flere justeringssamtaler samt en afsluttende samtale. Samtalerne indeholder, udover planlægning af kompetenceudvikling, også karrierevejledning. I forbindelse med disse vejledersamtaler udarbejder uddannelseslægen en skriftlig individuel uddannelsesplan, som skal godkendes af hovedvejleder / tutorlægen/ UAO, samt uddannelseslægen. Da uddannelsesprogrammet beskriver idealforløbet for uddannelsen, er formålet med den individuelle uddannelsesplan at beskrive afvigelser fra standardforløbet.

Det er uddannelseslægens ansvar sammen med hovedvejleder / tutorlæge at planlægge, gennemføre og dokumentere disse samtaler. Til brug ved samtalerne er udviklet en app "Vejledning", hvor der er samlet centrale dokumenter og vejledninger til brug under din uddannelse.

4.2 Generelt om godkendelse af kompetencer

Godkendelse af kompetencer og kurser samt tidsmæssig attestations, foregår elektronisk i www.logbog.net. Logbogen findes også som app, hvorfra uddannelseslægen kan klarmelde kompetencer og skrive noter mm.

4.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet

Såfremt en uddannelseslæge ikke finder at uddannelsen lever op til det uddannelsesprogram, som er udarbejdet for det pågældende uddannelsesforløb, er det i første omgang hovedvejlederen, som skal kontaktes. Løses problemet ikke ad denne vej kontaktes UAO og afdelingsledelsen. Kan man ikke få sin sag behandlet indenfor afdelingens rammer kan uddannelseslægen – efter at have orienteret afdelingsledelsen - henvende sig til hospitalets uddannelseskoordinerende overlæge eller specialets / områdets PKL.

Under ansættelse i praksis drøftes problemet i første omgang med tutorlægen, hvorefter det kan drøftes med specialets PKL, hvis der ikke kan findes en løsning i den pågældende praksis.

Det vil ligeledes være naturligt at rette henvendelse til Videreuddannelsessekretariatet, såfremt man har problemer i forhold til uddannelsen på afdelingen / i praksis.